

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. kovo 28 d. Nr. 21RE-246

(AG-79/04-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Vytauto Kurpuveso, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Ingos Morkvėnienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos I. R. skundą dėl atsakovo valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja I. R. (toliau – ir pareiškėja) skunde prašo panaikinti atsakovo valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro (toliau – ir atsakovas, ŽŪDC) 2025 m. sausio 3 d. sprendimą Nr. IS-125 „Dėl prašymo nagrinėjimo“ (toliau – Sprendimas); įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2024 m. gruodžio 6 d. prašymą.

Nurodo, kad pareiškėja 2024 m. gruodžio 6 d. kreipėsi į atsakovą, prašydama patikslinti duomenis – neįtraukti pareiškėjos pagal nustatytą naudojimosi tvarką valdomų žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)), esančio (duomenys neskelbtini), ir žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)), esančio (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Žemės sklypai) dalių iš apleistų žemės naudmenų plotų sąrašo. Ginčijamu sprendimu atsakovas atsisakė patikslinti duomenis, t. y. atsisakė išbraukti pagal nustatytą naudojimosi tvarką pareiškėjos valdomas Žemės sklypų dalis iš apleistų žemės ūkio naudmenų plotų. Pasak atsakovo, ŽŪDC neturi teisės aktuose įtvirtintų įgaliojimų priskirti jų konkrečiam savininkui (-ams) ir jo valdomai žemės sklypo daliai, jei žemės sklypas yra valdomas bendrosios dalinės nuosavybės teise, kadangi visi bendrasavininkai yra solidariai atsakingi už pastarojo priežiūrą. Pareiškėja su minėtomis atsakovo išvadomis kategoriškai nesutiktina. Nagrinėjamu atveju Žemės sklypuose yra nustatyta naudojimosi tarp bendraturčių tvarka, pagal kurią kiekvienas iš bendraturčių naudojami realiosiomis Žemės sklypų dalimis. Vadinasi, pareiškėja gali naudotis tik jai nustatytais idealiosiomis Žemės sklypų dalimis ir negali naudotis bei negali patekti į kito bendraturčio Žemės sklypo idealiąją dalį. Pareiškėjos teigimu, šiuo atveju, Žemės sklypai yra valdomi bendrosios dalinės nuosavybės teise, todėl atsakovas Sprendime nepagrįstai teigia, kad pareiškėjos prievolė (mokėti padidintą mokestį už apleistą žemę) yra solidari. Priešingai, nei teigia atsakovas, pareiškėjos prievolė yra dalinė ir pareiškėja atsako tik jai tenkančia Žemės sklypo dalimi. Kadangi pareiškėjos Žemės sklypo dalys, kuriomis ji naudojasi pagal notaro ir teismo patvirtintas naudojimosi tvarkas, yra išdirbtos ir neapleistos, pareiškėjai negali kilti sankcija – prievolė mokėti padidintą žemės mokestį už apleistas Žemės sklypų dalis, kuriomis ji nesinaudoja. Atsakovas turėjo objektyviai įvertinti pareiškėjos pateiktus paaiškinimus, kad jos naudojamos Žemės sklypų dalys nėra apleistos, taip pat visus pareiškėjos pateiktus šią aplinkybę patvirtinančius įrodymus (sutartis, planus, naudojimosi tvarkas, paaiškinimus) bei privalėjo eliminuoti (išbraukti) pareiškėjos naudojamas Žemės sklypų dalis iš apleistos žemės sąrašo. Tačiau atsakovas to nepadarė

ir priėmė, pareiškėjos teigimu, neteisėtą bei nepagrįstą Spendimą. Todėl Spendimas turi būti panaikintas ir atsakovas įpareigotinas iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą eliminuoti (išbraukti) iš apleistos žemės sąrašo pareiškėjos naudojamas idealiąsias Žemės sklypų dalis. Pareiškėja pažymi, kad atsakovas, kaip viešojo administravimo subjektas, pažeidė gero administravimo principą, priėmė skundžiamą sprendimą šališkai ir neobjektyviai, paviršutiniškai atlikus tyrimą, vadovaudamasis ne pareiškėjos pateiktais rašytiniais įrodymais dėl jos naudojamos realiosios Žemės sklypo dalies, bet abstrakčiais motyvais ir abstrakčiomis teisės aktų nuostatomis, kurios nepagrindžia atsisakymo tenkinti pareiškėjos prašymą patikslinti duomenis. Pareiškėja gali naudotis ir prižiūrėti tik savo, teisėtai pagal nustatytas naudojimosi tvarkas, Žemės sklypų dalis, kas akivaizdžiai parodo, kad pareiškėjai negali kilti finansinė atsakomybė už kito bendraturčio (kuriam galioja notaro/teismo patvirtinta naudojimosi tvarka) Žemės sklypo dalies nepriežiūrą. Priešingas aiškinimas neatitiktų nei teisingumo, nei protingumo principų, neatitiktų teisės į nuosavybės principo, naudojimosi tvarkos instituto paskirties, taip pat neatitiktų nei logikos, nei sveiko proto kritikos.

ŽŪDC atsiliepime į pareiškėjos skundą prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.75 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas valdomas, juo naudojamosi ir disponuojama bendraturčių bendru sutarimu. Kai yra nesutarimas, valdymo, naudojimosi ir disponavimo tvarka nustatoma teismo tvarka pagal bet kurio iš bendraturčių ieškinį. Kaip teisingai skunde nurodo pareiškėja, kiekvienas iš bendraturčių proporcingai savo daliai turi teisę į bendro daikto (turto) duodamas pajamas, atsako tretiesiems asmenims pagal prievoles, susijusias su bendru daiktu (turtu), taip pat privalo apmokėti išlaidas jam išlaikyti ir išsaugoti, mokesčiams, rinkliavoms ir kitoms įmokoms. Jeigu vienas iš bendraturčių nevykdo savo pareigos tvarkyti ir išlaikyti bendrą daiktą (turtą), tai kiti bendraturčiai turi teisę į nuostolių, kuriuos jie turėjo, atlyginimą (CK 4.76 straipsnis). Ginčijamame sprendime ŽŪDC akcentavo, jog net ir nustačius naudojimosi žemės sklypu tvarką, atskiri nuosavybės teisės objektai nėra suformuojami ir bendroji dalinė nuosavybės teisė nei visiškai, nei iš dalies nepasibaigia, todėl bendrasavininkams išlieka pareiga proporcingai savo turimai žemės sklypo daliai atsakyti tretiesiems asmenims, pagal su turima žemės sklypo dalimi susijusias prievoles. Sprendime ŽŪDC nurodė, kad pareiškėjai bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiuose Žemės sklypuose nuotolinio kartografavimo metodais buvo nustatytos apleistos žemės ūkio naudmenos ir už tai priskaičiuotas padidintas žemės mokestis. Atsakovo teigimu, pareiškėja pateiktame skunde nepagrįstai nurodo, kad Žemės sklypų dalys, kuriomis ji naudojami, yra išdirbtos ir neapleistos, todėl pareiškėjai negali kilti sankcija – prievolė mokėti padidintą žemės mokesť už apleistas žemės sklypų dalis, kuriomis ji nesinaudoja. Atsakovas nurodo, kad kartu su atsiliepimu pateikiama 2022 m. ortofotografinė nuotrauka ir 2025 m. vasario 15 d. palydovinės nuotraukos iškarpa patvirtina, kad pareiškėjai priklausančioje žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) dalyje (pagal naudojimosi tvarką) yra apleistų žemės ūkio naudmenų, kurios užima apie 0,77 ha plotą. ŽŪDC pažymi, kad žemės sklype (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) apleistos žemės ūkio naudmenos, sudarančios apie 0,67 ha plotą, nustatytos tik kitų bendrasavininkų (pagal naudojimosi tvarką) valdomose dalyse, tačiau net ir tuo atveju, jei pareiškėjai būtų nuspręsta netaikyti padidinto žemės mokesčio už minėtame žemės sklype kitų bendrasavininkų valdomose dalyse nustatytas apleistas žemės ūkio naudmenas, pareiškėjai vis vien būtų taikomas padidintas žemės mokesčio tarifas už jos valdomo žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)), dalyje nustatytą 0,77 ha apleistų žemės ūkio naudmenų plotą. Papildomai pažymi, kad, vadovaujantis Apleistų žemės ūkio naudmenų plotų nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 3D-212 „Dėl Apleistų žemės ūkio naudmenų plotų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) 22-23 punktais, ŽŪDC pats neapskaičiuoja žemės mokesčio (tai atlieka centrinis mokesčių administratorius), o tik atnaujina Lietuvos Respublikos teritorijos apleistų žemių erdvinių duomenų rinkinį AŽ_DRLT (toliau – AŽ_DRLT) Aprašo nustatyta tvarka. Aprašo 20 punkto 2 dalyje imperatyviai nurodyti atvejai, kada ŽŪDC gali patikslinti AŽ_DRLT. Atsakovas pažymi, jog nustatęs apleistas žemės ūkio naudmenas žemės sklypuose, ŽŪDC neturi teisės aktuose įtvirtintų įgaliojimų priskirti jų konkrečiam savininkui

(-ams) ir jo valdomai žemės sklypo daliai už kurias yra taikomas padidintas žemės mokesčio tarifas, jei žemės sklypas yra valdomas bendrosios dalinės nuosavybės teise. ŽŪDC, priimdamas pareiškėjos ginčijamą sprendimą, vadovavosi aktualiomis ginčui CK, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir Aprašo nuostatomis, todėl pareiškėjos skunde nurodytos aplinkybės nesudaro teisinio pagrindo panaikinti Sprendimą ir įpareigoti jį iš naujo nagrinėti pareiškėjos 2024 m. gruodžio 6 d. prašymą.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas administracinis ginčas dėl Sprendimo, kuriuo ŽŪDC netenkino pareiškėjos 2024 m. gruodžio 6 d. prašymo, teisėtumo.

Remiantis byloje surinkta medžiaga nustatyta, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklauso 43264/50035 dalys žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) bei 544/1363 dalys žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)).

Pareiškėja kreipėsi į ŽŪDC su 2024 m. gruodžio 6 d. prašymu, kuriame nurodė, kad siunčia 2023 m. ir 2024 m. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos žemės mokesčio deklaracijas, kuriose nepagrįstai, kaip apleista žemė, įtraukti sklypai: 1. 0,57302 ha žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)). Šis sklypas kaip apleista žemė įtrauktas į 2024 m. deklaraciją ir į ankstesnes pareiškėjos deklaracijas. 2. 0,33575 ha žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)). Pareiškėja nurodė, kad prisega planą ir paaiškina, kad sklypo dalys B, C ir D 2016 m. sausio 12 d. notarine sutartimi yra parduotos V. Š. Tačiau šio asmens naudojama žemė buvo nepagrįstai įtraukta kaip apleista į pareiškėjos 2024 m. žemės mokesčio deklaraciją ir ankstesnes deklaracijas.

ŽŪDC, atsakydamas į pareiškėjos 2024 m. gruodžio 6 d. prašymą, Sprendimu informavo, kad pareiškėjai bendros dalinės nuosavybės teise priklausančiuose Žemės sklypuose, vadovaujantis Aprašo nuostatomis, nuotolinio kartografavimo metodais buvo nustatytos apleistos žemės ūkio naudmenos ir už tai priskaičiuotas padidintas žemės mokestis. Pažymėjo, kad vadovaujantis CK nuostatomis, Žemės sklypų bendrasavininkai dėl jų naudojimo, priežiūros ir padidinto žemės mokesčio sumokėjimo turėtų susitarti tarpusavyje, o nepavykus to padaryti, kreiptis į teismą dėl patirtų nuostolių atlyginimo ir/arba imtis veiksmų, susijusių su Žemės sklypų dalių atsidalijimu. Akcentavo, jog Aprašo 22 punkte reglamentuota, kad ŽŪDC atnaujintą AŽ_DRLT teikia valstybės įmonei Registrų centrui (toliau – Registrų centras), o 23 punkte įtvirtinta, kad Registrų centras apdoroja (sukerta) AŽ_DRLT ir Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapiu žemės sklypų ribų erdvinius duomenis, naudodamas Aprašo 24.1-24.6 punktuose nurodytus Nekilnojamojo turto registro duomenis, parengia žemės mokesčiui apskaičiuoti reikalingus duomenis apie apleistas žemės ūkio naudmenas pagal šio Aprašo 24 nustatytus reikalavimus ir juos teikia centriniam mokesčių administratoriui. Pažymėjo, kad ŽŪDC pats neapskaičiuoja žemės mokesčio (tai atlieka centrinis mokesčių administratorius), o tik atnaujina AŽ_DRLT Aprašo nustatyta tvarka. Aprašo 20 punkto 2 dalyje imperatyviai nurodyti atvejai, kada ŽŪDC gali patikslinti AŽ_DRLT. ŽŪDC pabrėžė, jog nustatęs apleistas žemės ūkio naudmenas žemės sklypuose, ŽŪDC neturi teisės aktuose įtvirtintų įgaliojimų priskirti jų konkrečiam savininkui (-ams) ir jo valdomai žemės sklypo daliai, jei žemės sklypas yra valdomas bendrosios dalinės nuosavybės teise, kadangi visi bendrasavininkai yra solidariai atsakingi už pastarojo priežiūrą. Informavo kokių veiksmų, kartu su bendrasavininkais, galėtų imtis pareiškėja, siekiant ateityje išvengti padidinto žemės mokesčio už apleistas žemės ūkio naudmenas Žemės sklypuose. Pažymėjo, kad nurodytų veiksmų atlikimas ateityje galėtų būti laikomas pagrindu panaikinti apleistas žemės ūkio naudmenas Žemės sklypuose Aprašo 20 punkte nustatyta tvarka.

Pareiškėja su ŽŪDC sprendimu nesutinka, prašo jį panaikinti ir įpareigoti ŽŪDC iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2024 m. gruodžio 6 d. prašymą. Pareiškėjos teigimu, jai negali kilti finansinė atsakomybė už kito bendraturčio (kuriam galioja notaro/teismo patvirtinta naudojimosi tvarka) Žemės sklypo dalies nepriežiūrą.

Aprašas reglamentuoja apleistų žemės ūkio naudmenų nustatymo, duomenų apie apleistas žemės ūkio naudmenas atnaujinimo, apdorojimo ir teikimo suinteresuotoms institucijoms reikalavimus (1 punktas).

Pagal šį Aprašą nustatyti ir apdoroti duomenys apie apleistas žemės ūkio naudmenas naudojami žemės mokesčiui apskaičiuoti (2 punktas).

Pagal Aprašo 4 punktą, apleistų žemės ūkio naudmenų plotus nustato ŽŪDC.

Aprašo 5 punkte numatyta, kad visos Lietuvos Respublikos teritorijos apleistų žemės ūkio naudmenų plotai nustatomi nuotoliniais kartografavimo metodais, tai yra interpretuojant Lietuvos Respublikos teritorijos žemės paviršiaus palydovines nuotraukas (toliau – SŽPV).

Pagal Aprašo 6 punktą, apleistų žemės ūkio naudmenų plotų erdviniai duomenys kaupiami AŽ_DRLT.

Pagal Aprašo 16 punktą, AŽ_DRLT gali būti tikslinamas gavus savivaldybės administracijos darbuotojo, žemės sklypo savininko ar kito asmens pranešimą apie AŽ_DRLT netikslumus (ploto, ribos, situacijos pasikeitimas ir pan.).

Aprašo 20.2 papunktyje numatyta, kad ŽŪDC gavęs Aprašo 16 punkte nurodytą pranešimą, ne vėliau kaip per 15 dienų įvertina gautą informaciją ir patikslina AŽ_DRLT šiais atvejais: kai nustato netikslumą pagal SŽPV (20.2.1 papunktis); kai pagal SŽPV nėra galimybės patvirtinti pranešime nurodyto netikslumo, atlieka patikrą vietoje ir pagal jos rezultatus nustato netikslumą. Tikslinant AŽ_DRLT, pagal kuriuos jau buvo apskaičiuotas žemės mokeskis, patikra vietoje neatliekama (20.2.2 papunktis); kai pagal SŽPV nustatytos apleistos žemės ūkio naudmenos pareiškėjo pateiktame Miško želdinimo ir žėlimo projekto brėžinyje, parengtame Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka, yra pažymėtos mišku (20.2.3 papunktis); kai pagal SŽPV nustatytos apleistos žemės ūkio naudmenos neatitinka žemės sklypo plane, parengtame Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, ar Žemės reformos žemėtvarkos projektų ir jiems prilyginamų žemės sklypų planų rengimo ir įgyvendinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ir miškų ūkio ministerijos 1998 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 207 „Dėl Žemės reformos žemėtvarkos projektų kaimo vietovėje rengimo metodikos patvirtinimo“, nustatyta tvarka, pažymėtų žemės naudmenų ar (ir) Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašė nurodytų duomenų apie žemės sklype nustatytas žemės naudmenas (20.2.4 papunktis).

Aprašo 22 punkte numatyta, kad ŽŪDC kasmet iki liepos 25 d. Registrų centrui pagal Aprašo 10 punkte nurodytą informaciją ir Aprašo 16 punkte nurodytus pranešimus, gautus nuo einamųjų kalendorinių metų gegužės 20 d. iki liepos 1 d., atnaujintą einamųjų kalendorinių metų AŽ_DRLT, naudojamą žemės mokesčiui apskaičiuoti.

Aprašo 23 punkte numatyta, kad Registrų centras apdoroja (sukerta) AŽ_DRLT ir Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapių žemės sklypų ribų erdvinis duomenis, naudodamas šio Aprašo 24.1–24.5 punktuose nurodytus Nekilnojamojo turto registro duomenis, parengia žemės mokesčiui apskaičiuoti reikalingus duomenis apie apleistas žemės ūkio naudmenas (toliau – Duomenys) pagal šio Aprašo 24 punkte nustatytus reikalavimus ir juos teikia centriniam mokesčių administratoriui.

Aptartas teisinis reglamentavimas patvirtina, kad ŽŪDC kompetencijai priskirta atnaujinti AŽ_DRLT Aprašo nustatyta tvarka.

Bylos duomenys patvirtina, kad pareiškėja kreipėsi į ŽŪDC su 2024 m. gruodžio 6 d. prašymu, nurodydama, kad nepagrįstai, kaip apleista žemė, įtraukti sklypai: 0,57302 ha žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) ir 0,33575 ha žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)). ŽŪDC, išnagrinėjęs pareiškėjos 2024 m. gruodžio 6 d. prašymą, Sprendime nurodė, kad pareiškėjai bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiuose Žemės sklypuose, vadovaujantis Aprašo nuostatomis, nuotolinio kartografavimo metodais buvo nustatytos apleistos žemės ūkio naudmenos ir už tai priskaičiuotas padidintas žemės mokeskis.

Skunde pareiškėja nurodo, kad Žemės sklypuose yra nustatyta naudojimosi tarp bendraturčių tvarka, pagal kurią kiekvienas iš bendraturčių naudojami realiosiomis Žemės sklypų dalimis. Pareiškėjos teigimu, jos prievolė yra dalinė ir pareiškėja atsako tik jai tenkančia Žemės sklypo dalimi.

Žemės įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad privačios žemės valdymą, naudojimą ir disponavimą šia žeme reglamentuoja CK, šis ir kiti įstatymai.

CK 4.75 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas valdomas, juo naudojama ir disponuojama bendraturčių sutarimu. Kai yra nesutarimas, valdymo, naudojimosi ir disponavimo tvarka nustatoma teismo tvarka pagal bet kurio iš bendraturčių ieškinį. Kol ginčas bus išspręstas, teismas ginčo objektui gali skirti administratorių. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad ši nuostata reiškia įstatymo įtvirtintą kiekvieno bendraturčio pareigą visus su bendru turto susijusius klausimus spręsti vadovaujantis interesų derinimo, proporcingumo, savitarpio supratimo principais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. vasario 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-77/2011).

Pagal CK 4.76 straipsnį, kiekvienas iš bendraturčių proporcingai savo daliai turi teisę į bendro daikto (turto) duodamas pajamas, atsako tretiesiems asmenims pagal prievoles, susijusias su bendru daiktu (turtu), taip pat privalo apmokėti išlaidas jam išlaikyti ir išsaugoti, mokesčiams, rinkliavoms ir kitoms įmokoms. Jeigu vienas iš bendraturčių nevykdo savo pareigos tvarkyti ir išlaikyti bendrą daiktą (turtą), tai kiti bendraturčiai turi teisę į nuostolių, kuriuos jie turėjo, atlyginimą.

CK 4.81 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad namo, buto ar kito nekilnojamojo daikto bendraturčiai turi teisę tarpusavio susitarimu nustatyti tvarką, pagal kurią bus naudojama atskiromis izoliuotomis to namo, buto patalpomis ar kito nekilnojamojo daikto konkrečiomis dalimis, atsižvelgdami į savo dalį, turimą bendrosios dalinės nuosavybės teise. Šiuo atveju, tik nustatoma tvarka, pagal kurią bus naudojama nekilnojamojo daikto konkrečiomis dalimis, tam tikros nekilnojamojo daikto dalys gali būti bendraturčių naudojamos bendrai. Pagal tokį nuosavybės teisės įgyvendinimo būdą atskirų nuosavybės teisės objektų nesuformuojama ir bendroji dalinė nuosavybės teisė nenutraukiama (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. lapkričio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-466/2008).

Komisija, atsižvelgdama į nurodytą teisinį reglamentavimą bei teismų praktiką, sutinka su atsakovo argumentu, jog net nustačius naudojimosi žemės sklypu tvarką, atskiri nuosavybės teisės objektai nėra suformuojami ir bendroji dalinė nuosavybės teisė nei visiškai, nei iš dalies nepasibaigia, todėl bendrasavininkams išlieka pareiga proporcingai savo turimai žemės sklypo daliai atsakyti tretiesiems asmenims, pagal su turima žemės sklypo dalimi susijusias prievoles. Tuo atveju, jeigu vienas iš bendraturčių nevykdo savo pareigos tvarkyti ir išlaikyti bendrą daiktą (turtą), tai kiti bendraturčiai turi teisę į nuostolių, kuriuos jie turėjo, atlyginimą (CK 4.76 straipsnis).

Skunde pareiškėja nurodo, kad Žemės sklypo dalys, kuriomis ji naudojasi pagal notaro ir teismo patvirtintas naudojimosi tvarkas, yra išdirbtos ir neapleistos, todėl pareiškėjai negali kilti sankcija – prievolė mokėti padidintą žemės mokestį už apleistas Žemės sklypų dalis, kuriomis ji nesinaudoja. Kaip matyti iš atsakovo į bylą patiktos žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) 2022 m. ortofotografinės nuotraukos, pareiškėjos valdomoje minėto žemės sklypo dalyje yra apleistų žemės ūkio naudmenų plotai. Taip pat, žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) 2025 m. vasario 15 d. palydovinės nuotraukos iškarpa patvirtina, kad pareiškėjos valdomoje žemės sklypo dalyje yra apleistų žemės ūkio naudmenų plotai. Pagal žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) 2024 m. ortofotografinę nuotrauką, apleistos žemės ūkio naudmenos nustatytos tik kitų bendrasavininkų valdomose dalyse. Taigi, atsakovo pateikti duomenys patvirtina, kad pareiškėjai priklausiančioje žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) dalyje yra apleistų žemės ūkio naudmenų, todėl padidintas žemės mokesčio tarifas už jos valdomą žemės sklypo (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) dalį turėtų būti taikomas. Pareiškėja nepateikė duomenų, paneigiančių ŽŪDC nustatytas aplinkybes.

ŽŪDC savo veikloje, vykdydamas jam priskirtas funkcijas, turi tiksliai taikyti ginčo santykių reglamentuojančius teisės aktus. Kaip jau minėta, ŽŪDC gali patikslinti AŽ_DRLT, esant Aprašo 20 punkto 2 dalyje nurodytais atvejais, tačiau nustatęs apleistas žemės ūkio naudmenas žemės sklypuose, ŽŪDC neturi teisės aktuose įtvirtintų įgaliojimų priskirti jų konkrečiam savininkui (-ams) ir jo valdomai žemės sklypo daliai už kurias yra taikomas padidintas žemės mokesčio tarifas, jei žemės sklypas yra valdomas bendrosios dalinės nuosavybės teise.

Pareiškėja skunde nurodo, kad atsakovas, kaip viešojo administravimo subjektas, pažeidė gero administravimo principą, priėmė skundžiamą sprendimą šališkai ir neobjektyviai, paviršutiniškai atlikus tyrimą, vadovaudamasi abstrakčiais motyvais ir abstrakčiomis teisės aktų nuostatomis, kurios nepagrindžia atsisakymo tenkinti pareiškėjos prašymą patikslinti duomenis.

Atsakovo priimami sprendimai turi atitikti ir esminius Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktų motyvavimo kriterijus. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje yra nurodęs, kad VAĮ 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022). Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAĮ 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus, ar nebuvo atimta galimybė pareiškėjui suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo ribas, o teismui visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (žr., pvz., LVAT 2023 m. vasario 22 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023).

Taigi, vertinant anksčiau nurodytą LVAT teisminę praktiką, matyti, kad viešojo administravimo subjekto priimami sprendimai turi būti pagrįsti tiek nustatytų faktų visuma, tiek ir taikytinu teisiniu reglamentavimu, individualizuojant situaciją ir išdėstant motyvaciją pačiame skundžiamame sprendime. Jokių neaiškumų dėl ginčijamo akto motyvacijos neturi kilti.

Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo, ŽŪDC įvertino pareiškėjos 2024 m. gruodžio 6 d. prašymą bei pateikė išsamius argumentus Sprendime. Dėl anksčiau nustatytų aplinkybių, Komisija prieina prie išvados, kad ŽŪDC tinkamai išnagrinėjo pareiškėjos 2024 m. gruodžio 6 d. prašymą, nurodė tiek nustatytus faktus, tiek ir teisinį pagrindimą, todėl ginčijamas sprendimas atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktų reikalavimus ir nėra teisinio pagrindo jį naikinti. Taip pat nėra pagrindo tenkinti ir pareiškėjos išvestinį reikalavimą įpareigoti ŽŪDC iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2024 m. gruodžio 6 d. prašymą, todėl pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos I. R. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė